

شماره ۱۴۱۴۹۵۲۴

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

تاریخ ۱۳۸۲/۷/۱۶

پیوست

تجهیزات

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۸۲, ۱۱, ۲۸۲۴ صبح

تاریخ ثبت: عصر

اقدام کننده: ۸۲, ۷, ۱۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۸۷۴۰/۱۹۹۲۷ مورخ ۱۳۸۲/۴/۱۶ دولت در مورد موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فرانسه که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۸۲/۷/۱۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد. /ن

مهدی کروبی
رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۱۴۱۴۹۵۲۴

تاریخ ۱۳۸۲/۷/۱۶

پست

بتعمالی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۸۲، ۱۱، ۲۸۲۴
تاریخ ثبت: صبح
اقدام کننده: عصر ۸۲ / ۷ / ۱۷

**لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از
سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت
جمهوری فرانسه**

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فرانسه مشتمل بر یک مقدمه و دوازده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.
تبصره - ارجاع اختلاف موضوع مواد (۸) و (۱۱) این موافقتنامه به داوری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین
دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فرانسه**

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فرانسه که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می شوند،
با علاقمندی به تحکیم و تقویت همکاری های اقتصادی در جهت تأمین منافع هر دو دولت،
با هدف بکارگیری منابع اقتصادی و امکانات بالقوه خود در امر سرمایه گذاری و نیز ایجاد شرایط مساعد برای سرمایه گذاری های اتباع طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر،
و با تأیید لزوم تشویق و حمایت از سرمایه گذاری های اتباع طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، به شرح زیر توافق نمودند:

شماره ۱۷۱۴۹۵۲۴

تاریخ
۱۳۸۲ / ۷ / ۱۶
پوست

مبتدیان

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه :

۱ - اصطلاح «سرمایه گذاری» عبارت از هر نوع مال یا دارایی از جمله موارد زیر است که توسط سرمایه گذاران یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو و طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر (که از این پس طرف متعاقد سرمایه پذیر خوانده می شود) به کار گرفته شود:

الف - اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مربوط به آنها از قبیل حق رهن، حق حبس، حق انتفاع، وثیقه و حقوق مشابه.

ب - سهام یا هر نوع مشارکت سهمی دیگر در شرکتها.

پ - مالکیت نسبت به پول یا هر عملیات قانونی که دارای ارزش مالی باشد.

ت - حقوق مالکیت معنوی و صنعتی از قبیل حق التألیف، حق اختراع، حق پروانه، علائم تجاری، نمونه های صنعتی، فرآیندهای فنی، دانش فنی، اسامی تجاری و حسن شهرت تجاری.

ث - هر حقی که دارای ارزش مالی باشد از قبیل حق اکتشاف، استخراج یا بهره برداری از منابع طبیعی.

تغییر در شکل سرمایه گذاری دارائی ها چنانچه مطابق با شرایط مندرج در مجوز سرمایه گذاری صادر شده برای آن سرمایه گذاری باشد در ماهیت آنها به عنوان سرمایه گذاری تأثیری نخواهد داشت.

۲ - اصطلاح «سرمایه گذاران» عبارت از اشخاص زیر است که در چارچوب این موافقتنامه در قلمرو طرف متعاقد دیگر سرمایه گذاری کنند :

الف - اشخاص حقیقی که به موجب قوانین یک طرف متعاقد اتباع آن طرف متعاقد به شمار آیند.

ب - اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد که به موجب قوانین همان طرف

بتجلی

متعاقد تأسیس و تشکیل شده و مقر آنها در قلمرو طرف متعاقد مزبور قرار داشته باشد.
۳ - اصطلاح «عواید» به معنی وجوهی است که به طور قانونی از سرمایه گذاری حاصل شده باشد از جمله سود حاصل از سرمایه گذاری، سود تسهیلات مالی، عواید حاصل از سرمایه گذاری، سود سهام، کارمزد و حق الامتیاز.
۴ - اصطلاح «قلمرو»: :

الف - در مورد جمهوری اسلامی ایران به معنی مناطقی است که حسب مورد تحت حاکمیت یا صلاحیت جمهوری اسلامی ایران قرار دارد و شامل مناطق دریایی مربوط به آن نیز می شود.

ب - در مورد جمهوری فرانسه به معنی قلمرو جمهوری فرانسه و همچنین منطقه دریایی که به عنوان منطقه اقتصادی تعریف شده و فلات قاره خارج از دریای سرزمینی جمهوری فرانسه است که فرانسه بر طبق حقوق بین الملل در خصوص اکتشاف، بهره برداری و نگهداری از منابع طبیعی بر آنها اعمال حقوق حاکمیت و صلاحیت می نماید.

۵ - هیچیک از مواد این موافقتنامه نباید به طوری تفسیر شود که مانع از انجام اقداماتی توسط هر طرف متعاقد برای تنظیم سرمایه گذاری سرمایه گذاران خارجی و شرایط فعالیت های این سرمایه گذاران در چارچوب سیاست های اتخاذ شده برای نگهداری و ترویج فرهنگ خود شود.

ماده ۲ - پذیرش سرمایه گذاری

هر طرف متعاقد بر طبق قوانین خود و مقررات این موافقتنامه سرمایه گذاری سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر را خواهد پذیرفت. این پذیرش ممکن است تحت شرایط مشخصی توسط مرجع صلاحیت دار موضوع ماده (۱۰) اعطاء شود.

بیت‌سالی

ماده ۳ - رفتار منصفانه و عادلانه

هر طرف متعاقد رفتار منصفانه و عادلانه‌ای با سرمایه‌گذارهای انجام شده توسط سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر خواهد نمود و اطمینان خواهد داد که اعمال این رفتار نباید توسط قانون یا در عمل متوقف شود.

طرفهای متعاقد در چارچوب قوانین داخلی خود درخواستهای سرمایه‌گذاران یک طرف متعاقد را در خصوص ورود و اقامت، کار و سفر در ارتباط با سرمایه‌گذاری انجام شده در قلمرو طرف متعاقد دیگر با نظر مساعد مورد بررسی قرار خواهند داد.

ماده ۴ - رفتار ملی و رفتار کامله‌الوداد

- ۱ -

الف - هر طرف متعاقد در قلمرو خود، در رابطه با مدیریت، فعالیت، نگهداری، استفاده، بهره‌مندی، فروش و تصفیه سرمایه‌گذارها رفتاری نسبت به سرمایه‌گذاران طرف دیگر اعمال خواهد نمود که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران یک کشور ثالث، هر کدام که مساعدتر باشد، نامساعدتر نباشد.

ب - در چارچوب مفاد جزء (الف) بند (۱) این ماده، موارد زیر به‌ویژه به‌عنوان رفتار نامساعدتر تلقی خواهد شد:

رفتار نابرابر در ایجاد محدودیت در خرید مواد خام یا کمکی، انرژی یا سوخت یا ابزار تولید یا انجام عملیات از هر نوع، رفتار نابرابر در ممانعت از بازاریابی محصولات در داخل یا خارج کشور و سایر اقداماتی که اثرات مشابه دارند.

۲ - چنانچه یک طرف متعاقد به‌موجب یک موافقتنامه موجود یا آتی مربوط به تأسیس یک منطقه آزاد تجاری، یک اتحادیه گمرکی، یک بازار مشترک یا یک سازمان

بیتسالی

شماره ۱۴۱۴۹۵۲۴

تاریخ ۱۶/۷/۱۳۸۲

پست

اقتصادی منطقه‌ای مشابه امتیازات یا حقوق مخصوصی به سرمایه‌گذاران یک دولت ثالث بدهد موظف نخواهد بود که آن امتیازات و حقوق را به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر بدهد. رفتار ملی و رفتار کامله‌الوداد در مورد مسائل مالیاتی اعمال نمی‌شود.

ماده ۵ - مصادره و جبران خسارت

۱ - سرمایه‌گذاریه‌های سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاقد توسط طرف متعاقد دیگر ملی، مصادره و سلب مالکیت نخواهد شد و یا تحت تدابیر مشابه قرار نخواهد گرفت، مگر آنکه اقدامات مزبور برای اهداف عمومی، به موجب فرآیند قانونی، به روش غیر تبعیض‌آمیز و در مقابل جبران خسارت سریع، مؤثر و مناسب انجام پذیرد.

۲ - میزان جبران خسارت باید معادل ارزش سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از ملی‌شدن، مصادره یا سلب مالکیت باشد.

۳ - خسارت باید بدون تأخیر پرداخت شود. در صورت تأخیر این خسارت شامل هزینه‌های مربوطه نیز خواهد بود. خسارت باید عملاً قابل پرداخت بوده و آزادانه قابل انتقال باشد.

ماده ۶ - زیانها

اتباع یا شرکتهای یک طرف متعاقد که سرمایه‌گذاریه‌های آنها در اثر جنگ یا هر برخورد مسلحانه دیگر، انقلاب، حالت اضطرار ملی یا شورش در قلمرو طرف متعاقد دیگر متحمل خساراتی شوند توسط طرف متعاقد دیگر از رفتاری برخوردار خواهند شد که از رفتار اعمال شده نسبت به اتباع یا شرکتهای خود یا اتباع یا شرکتهای کشورهای کامله‌الوداد نامساعدتر نباشد.

شماره ۱۶,۴۹۵۲۴

تاریخ ۱۳۸۲/۷/۱۶

پست

بیتسالی

ماده ۷ - انتقالات

- ۱ - هر یک از طرفهای متعاقد اطمینان خواهد داد که انتقالات مربوط به سرمایه‌گذاری موضوع این موافقتنامه به صورت آزاد و بدون تأخیر انجام شود:
  - الف - عواید به نحوی که در ماده (۱) تعریف شده است.
  - ب - مبالغ حاصل از فروش یا تصفیه جزئی یا کلی سرمایه‌گذاری.
  - پ - اقساط وامهای مربوط به سرمایه‌گذاری، مشروط بر آنکه از محل عملکرد سرمایه‌گذاری پرداخت شود.
  - ت - مبالغ پرداخت شده به موجب مواد (۵) و یا (۶) این موافقتنامه.
  - ث - مبالغ حاصل از تصمیم اتخاذ شده به موجب ماده (۸) این موافقتنامه.
  - ج - حقوق ماهیانه و دستمزدهای دریافتی توسط کارکنان سرمایه‌گذار که اجازه کار از طرف متعاقد سرمایه‌پذیر را داشته باشند.
- ۲ - انتقالات فوق باید بدون تأخیر صورت گرفته و به ارز قابل تبدیل و به نرخ رسمی زمان انتقال انجام پذیرد.
- ۳ - در صورت بروز مشکل جدی در تراز پرداختها یا احتمال بروز آن، هر طرف متعاقد می‌تواند موقتاً محدودیت‌هایی در مورد انجام انتقالات اعمال نماید مشروط به اینکه این محدودیتها از شش ماه تجاوز نکند و به‌طور عادلانه، غیر تبعیض‌آمیز و با حسن نیت وضع شود.
- ۴ - علی‌رغم مفاد بندهای (۱) و (۲) یک طرف متعاقد می‌تواند با اقدامات منصفانه و غیر تبعیض‌آمیز و با حسن نیت به منظور حمایت از حقوق طلبکاران یا در رابطه با تخلفات جزائی یا به موجب قرار یا حکم صادره در رسیدگی اداری یا قضایی از یک انتقال جلوگیری نماید مشروط به اینکه چنین اقداماتی و اعمال آنها به عنوان وسیله‌ای برای خودداری آن طرف متعاقد از انجام تعهدات یا تکالیف خود به موجب این موافقتنامه مورد استفاده قرار نگیرد.

مبتغای

ماده ۸ - حل و فصل اختلافات میان سرمایه گذار و یک طرف متعاهد

۱ - چنانچه اختلافی میان طرف متعاهد سرمایه پذیر و یک سرمایه گذار طرف متعاهد دیگر درباره یک سرمایه گذاری بروز کند، طرف متعاهد سرمایه پذیر و سرمایه گذار مزبور در ابتدا تلاش خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره و مشاوره حل و فصل کنند.

۲ - چنانچه اختلاف ظرف شش ماه از تاریخ ایجاد آن به نحو مقرر در بند (۱) این ماده حل و فصل نشود، سرمایه گذار می تواند اختلاف را به انتخاب خود ارجاع دهد به:

الف - دادگاههای صلاحیتدار طرف متعاهد سرمایه پذیر.

ب - داوری مرکز حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری (ایکسید) که توسط کنوانسیون مورخ ۱۸ مارس ۱۹۶۵ (۱۳۲۳/۱۲/۲۷) برای حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری بین دولتها و اتباع دولتهای دیگر تشکیل شده است مشروط به اینکه طرف متعاهدی که یک طرف اختلاف است به کنوانسیون مذکور پیوسته باشد.

پ - یک دیوان داوری موردی بر طبق قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنسترال)، چنانچه طرف متعاهدی که یک طرف اختلاف است عضو کنوانسیون ایکسید نباشد.

ماده ۹ - جانشینی

چنانچه یک طرف متعاهد یا مؤسسه تعیین شده توسط آن به موجب یک قرارداد غرامت، بیمه یا تضمین به یکی از سرمایه گذاران خود پرداختی نماید:

الف - طرف متعاهد سرمایه پذیر جانشینی طرف متعاهد دیگر به موجب آن قرارداد بیمه یا تضمین را به رسمیت خواهد شناخت.

ب - جانشین مستحق اعمال حقوقی خواهد بود که سرمایه گذار استحقاقی آن را داشته است.

مجلس

پ - اختلافات بین جانشین و دولت متعاقد سرمایه پذیر بدون لطمه زدن به حقوق جانشین دولتی به موجب ماده (۸)، براساس ماده (۱۱) حل و فصل خواهد شد. باوجود این جانشین می تواند به سرمایه گذار این حق را بدهد که در مقابل طرف متعاقد سرمایه پذیر اقدام به استیغای حقوق و اگذار شده بنماید.

ماده ۱۰ - دامنه شمول موافقتنامه

این موافقتنامه در مورد سرمایه گذاریها و سرمایه گذار بهای مجددی اعمال خواهد شد که قبل یا بعد از لازم الاجراء شدن آن توسط سرمایه گذاران یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر انجام شده باشد. مشروط به اینکه، چنانچه قوانین و مقررات مربوطه طرف متعاقد سرمایه پذیر مقرر کند، به تصویب مراجع صلاحیتدار آن طرف برسد. مرجع صلاحیتدار در قلمرو جمهوری اسلامی ایران سازمان سرمایه گذاری و کمپهای اقتصادی و فنی ایران یا مؤسسه ای است که جایگزین آن شود.

ماده ۱۱ - حل و فصل اختلافات بین طرفهای متعاقد

۱ - اختلافات مربوط به تفسیر یا اجرای این موافقتنامه، در صورت ممکن از طریق مشاوره و مذاکره حل و فصل خواهد شد.
۲ - چنانچه اختلافات ظرف مدت شش ماه از تاریخ مطرح شدن آن توسط هر طرف متعاقد، حل و فصل نشود باید به درخواست هر طرف متعاقد به یک دیوان داوری ارجاع شود.

۳ - دیوان مذکور باید برای هر مورد به روش زیر تشکیل شود :

هر طرف متعاقد یک داور انتخاب خواهد نمود و دو داوری که بدین روش انتخاب می شوند با توافق، تبعه یک کشور ثالث را که توسط دو طرف متعاقد به عنوان رئیس دیوان داوری تعیین خواهد شد انتخاب خواهند نمود. همه داوران باید ظرف دو ماه از تاریخ

بتعمالی

شماره ۴۹۵۲۴

تاریخ ۱۳۸۲ / ۷ / ۱۶

پست

اطلاع یک طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر قصد او برای ارجاع اختلاف به داوری انتخاب شوند.

۴ - چنانچه مهلت‌های مقرر در بند (۳) رعایت نشود، هر طرف متعاقد، در صورت نبودن توافق دیگری، از رئیس دیوان داوری بین‌المللی دعوت خواهد نمود که انتخابهای لازم را به عمل آورد. چنانچه رئیس دیوان تبعه یک طرف متعاقد باشد یا به نحو دیگری از انجام وظیفه مذکور معذور باشد، عضوی از دیوان که در رتبه بعد از او قرار داشته و تابعیت هیچیک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد انتخاب‌ها را به عمل خواهد آورد.

۵ - دیوان با اکثریت آراء اتخاذ تصمیم خواهد نمود. این تصمیمات برای طرفین قطعی و الزام آور خواهد بود.

دیوان داوری قواعد رسیدگی خود را تعیین خواهد نمود. دیوان بنا به درخواست هر طرف متعاقد رأی را تفسیر خواهد نمود. به جز در شرایط ویژه که توسط دیوان تصمیم دیگری اتخاذ خواهد شد، هزینه‌ها از جمله هزینه داوران باید به طور مساوی توسط دو طرف متعاقد پرداخت شود.

ماده ۱۲ - لازم الاجراء شدن و اعتبار موافقتنامه

۱ - این موافقتنامه باید توسط مراجع صلاحیتدار هر طرف متعاقد به تصویب برسد.

۲ - این موافقتنامه سی روز پس از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر اینکه اقدامات لازم را برطبق قوانین و مقررات خود جهت لازم الاجراء شدن موافقتنامه به عمل آورده است برای مدت ده سال لازم الاجراء خواهد شد.

۳ - پس از مدت مذکور، این موافقتنامه همچنان معتبر خواهد بود مگر اینکه یکی از طرفهای متعاقد حداقل یک سال قبل از تاریخ انقضاء یا فسخ آن به طور کتبی طرف

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۱۴۱۴۹۵۲۴

تاریخ ۱۳۸۲/۷/۲۴

پوست

مبتعانی

متعاهد دیگر را از قصد خود مبنی بر فسخ موافقتنامه مطلع نماید.
۴- پس از انقضاء یا فسخ این موافقتنامه، مواد آن در مورد سرمایه گذاریهای موضوع این موافقتنامه برای مدت پانزده سال دیگر اعمال خواهد شد.

این موافقتنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی و فرانسه تنظیم شده و هر دو متن از اعتبار یکسان برخوردارند.

این موافقتنامه در تهران در تاریخ بیست و دوم اردیبهشت ماه ۱۳۸۲ هجری شمسی مطابق با دوازدهم ماه می سال ۲۰۰۳ میلادی به امضاء نمایندگان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فرانسه رسید.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران   از طرف دولت جمهوری فرانسه

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و دوازده ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پانزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

مهدی کروی
رئیس مجلس شورای اسلامی

0245

ACCORD

**ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE ISLAMIQUE
D'IRAN
ET LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE FRANCAISE
SUR L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RECIPROQUES
DES INVESTISSEMENTS**

d) les droits de propriété industrielle et intellectuelle tels que les droits d'auteur, les brevets d'invention, les licences, les marques déposées, les modèles industriels, les procédés techniques, le savoir-faire, les noms déposés et la clientèle ;

e) tous les droits possédant une valeur financière, notamment les droits relatifs à la prospection, l'extraction ou l'exploitation de richesses naturelles ;

0245
Une modification de la forme sous laquelle les avoirs sont investis n'affecte pas leur qualification d'investissement, à condition que cette modification soit conforme aux termes et conditions de la licence délivrée pour cet investissement précis.

2. Le terme « investisseurs » désigne les personnes énumérées ci-après qui investissent sur le territoire de l'autre Partie contractante dans le cadre du présent Accord :

i) les personnes physiques qui, conformément à la législation de l'une des Parties contractantes, sont considérées comme étant ses nationaux ;

ii) les entités constituées ou enregistrées conformément à la législation de ladite Partie et dont le siège social est situé sur le territoire de celle-ci.

3. Le terme « revenus » désigne les sommes produites légalement par un investissement, telles que bénéfices, intérêts, plus-values, dividendes, royalties ou commissions.

4. Le terme « territoire » désigne :

i) en ce qui concerne la République islamique d'Iran, les régions sous la souveraineté ou la juridiction de la République islamique d'Iran, ainsi que sa zone maritime ;

Les Parties contractantes examineront avec bienveillance, dans le cadre de leur législation interne, les demandes d'entrée et d'autorisation de séjour, de travail et de circulation introduites par des investisseurs de l'une des Parties contractantes, au titre d'un investissement réalisé sur le territoire de l'autre Partie contractante.

ARTICLE 4

Traitement national et traitement de la Nation la plus favorisée

0245

1. a. Chaque Partie contractante applique, sur son territoire, aux investisseurs de l'autre Partie, en ce qui concerne leurs investissements ainsi que la gestion, la conduite, le suivi, l'usage, le bénéfice, la cession et la liquidation desdits investissements un traitement non moins favorable que celui accordé à ses investisseurs, ou le traitement accordé aux investisseurs d'un Etat tiers, si celui-ci est plus avantageux.

b. Sont considérées en particulier comme des « traitements moins favorables » au sens du paragraphe 1 (a) du présent article des restrictions imposées à l'achat ou au transport de matières premières et de matières auxiliaires, d'énergie ou de combustibles ainsi que de moyens de production et d'exploitation quels qu'ils soient, et des entraves à la vente de produits à l'intérieur du pays et à l'étranger, ainsi que toute autre mesure d'effet équivalent.

2. Ce traitement ne s'étend toutefois pas obligatoirement aux privilèges ou droits qu'une Partie contractante a accordés ou accordera à un/des investisseur(s) de tout Etat tiers en vertu d'un Accord existant ou futur relatif à l'établissement d'une zone de libre échange, d'une union douanière, d'un marché commun ou de toute autre forme d'organisation économique régionale.

Les dispositions de cet Article ne s'appliquent pas aux questions fiscales.

- 0245
- i) les revenus tels que définis à l'Article 1 ;
  - ii) le produit de la cession ou de la liquidation totale ou partielle de l'investissement ;
  - iii) les remboursements échelonnés de prêts liés à un investissement à condition que lesdits remboursements soient financés par ces activités d'investissement ;
  - d) les sommes versées conformément aux Articles 5 et 6 du présent Accord ;
  - e) les versements découlant d'une décision prise en vertu des dispositions de l'Article 8 du présent Accord ;
  - f) les salaires et traitements mensuels reçus par les employés d'un investisseur qui ont été autorisés à travailler sur le territoire de la Partie contractante hôte ;

2. Les transferts susmentionnés sont effectués sans retard dans une monnaie convertible au taux de change officiel en vigueur à la date du transfert.

3. En cas de grave déséquilibre, ou de menace de déséquilibre, de sa balance des paiements, chacune des Parties contractantes peut temporairement appliquer des restrictions aux transferts, à condition que ces restrictions n'excèdent pas une durée de six mois et qu'elles soient imposées sur une base équitable, non discriminatoire et de bonne foi.

4. Sans préjudice des paragraphes (1) et (2), une Partie contractante peut empêcher un transfert par l'application, sur une base équitable, non discriminatoire et de bonne foi, de mesures visant à protéger les droits des créanciers ou liées à ces droits ou en lien avec des infractions pénales, des ordonnances ou des jugements dans le cadre de procédures administratives ou judiciaires, à condition que de telles mesures et leur application ne soient pas utilisées par la Partie contractante aux fins de se soustraire aux engagements ou obligations qui sont les siens dans le cadre du présent Accord.

ARTICLE 9

Subrogation

1. Si une Partie contractante ou une institution désignée par elle effectue, au bénéfice de l'un quelconque des investisseurs, un versement dans le cadre d'un contrat d'assurance ou de garantie :

- i) la Partie contractante hôte reconnaît la subrogation de l'autre Partie contractante dans le cadre dudit contrat d'assurance ou de garantie;
- ii) le subrogé est autorisé à exercer les mêmes droits que ceux que l'investisseur aurait été en droit d'exercer ;
- c) les différends opposant le subrogé et la Partie contractante hôte sont réglés conformément à l'Article 8 du présent Accord, sans préjudice des droits d'un subrogé gouvernemental prévus à l'Article 11. Le subrogé peut néanmoins autoriser l'investisseur à faire valoir les droits subrogés vis-à-vis de la Partie contractante hôte.

ARTICLE 10

Champ d'application de l'Accord

Le présent Accord s'applique aux investissements et réinvestissements effectués avant et après son entrée en vigueur par des investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie, à condition qu'ils aient été autorisés, si les lois et règlements applicables de la Partie contractante hôte l'exigent, par les autorités compétentes de ladite Partie. Sur le territoire de la République islamique d'Iran, l'autorité compétente est l'Organisation pour l'Investissement et l'Assistance Economique et Technique en Iran (OIETAI) ou l'organisme qui pourrait lui succéder.

0245

Le tribunal fixe lui-même son règlement. Il interprète la sentence à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante. A moins que le tribunal n'en dispose autrement, compte tenu de circonstances particulières, les frais de la procédure arbitrale, y compris les vacations des arbitres, sont répartis également entre les Parties Contractantes.

ARTICLE 12

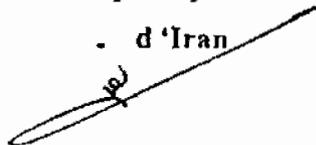
Entrée en vigueur et validité de l'Accord

1. Le présent Accord est soumis à la ratification des autorités compétentes de chaque Partie contractante.
2. Le présent Accord entre en vigueur, pour une durée de dix (10) ans, trente (30) jours après la date de la dernière notification de l'une ou l'autre des Parties contractantes informant l'autre Partie que les procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur de l'Accord ont été accomplies.
3. Le présent Accord restera en vigueur après ce terme, à moins que l'une des Parties ne notifie par écrit à l'autre Partie son intention de le dénoncer, au moins un an avant l'expiration ou la dénonciation dudit Accord.
4. Après l'expiration et la dénonciation du présent Accord, ses dispositions continueront de s'appliquer aux investissements effectués alors qu'il était en vigueur, pendant une durée supplémentaire de quinze (15) ans.

Fait en deux originaux, chacun en langue persane et en langue française, les deux textes faisant également foi.

Signé à Téhéran le 12 mai 2003, correspondant au 22 ordibehesht 1382, par les représentants de la République Islamique d'Iran, et de la République française.

Pour le gouvernement
De la République islamique
d'Iran

Pour le gouvernement
De la République française

Floos

° ARTICLE 11

Règlement des différends entre Parties contractantes

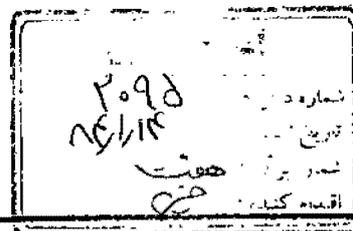
1. Les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sont réglés, dans la mesure du possible, par des consultations et négociations.

2. Si, dans un délai de six mois à partir de la date à laquelle il a été soulevé par l'une ou l'autre des Parties contractantes, le différend n'est pas réglé, il est soumis, à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, à un tribunal d'arbitrage.

3. Ledit tribunal sera constitué pour chaque cas particulier de la manière suivante : chaque Partie contractante désigne un membre, et les deux membres désignent, d'un commun accord, un ressortissant d'un Etat tiers qui est nommé Président du tribunal par les deux Parties contractantes. Tous les membres doivent être nommés dans un délai de deux mois à compter de la date à laquelle l'une des Parties contractantes a fait part à l'autre Partie contractante de son intention de soumettre le différend à arbitrage.

4. Si les délais fixés au paragraphe 3 ci-dessus n'ont pas été observés, l'une ou l'autre Partie contractante, en l'absence de tout autre accord, invite le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux désignations nécessaires. Si le Président est ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou si, pour une autre raison, il est empêché d'exercer cette fonction, le membre le plus ancien et ne possédant pas la nationalité de l'une des Parties contractantes procède aux désignations nécessaires.

5. Le tribunal d'arbitrage prend ses décisions à la majorité des voix. Ces décisions sont définitives et exécutoires de plein droit pour les Parties contractantes.

0745

ARTICLE 8

Règlement des différends entre un investisseur et l'une des Parties contractantes

1. En cas de différend relatif à un investissement opposant la Partie contractante hôte et un investisseur de l'autre Partie, ces derniers s'efforcent de régler le différend par des négociations et consultations.

2. Si les négociations et consultations prévues au paragraphe 1 du présent Article ne permettent pas de régler le différend dans un délai de six mois à compter de la date à laquelle il est survenu, l'investisseur concerné peut soumettre le différend à l'arbitrage :

a) des tribunaux compétents de la Partie contractante hôte ;

b) du Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements, créé par la Convention de Washington du 18 mars 1965 pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats si la Partie contractante qui est partie au différend a adhéré à la Convention du Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements ;

c) d'un tribunal arbitral ad hoc constitué selon les règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le Droit Commercial International ("CNUDCI"), si la Partie contractante, qui est partie au différend, n'est pas partie à la Convention du Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements.

٢٠٩٨
٧٤١٤
١٠
١٢

٥٢٤٤

ARTICLE 5

Dépossession et indemnisation

- 0245
1. Les Parties contractantes ne prennent pas de mesures de nationalisation, de confiscation, d'expropriation, ou toute autre mesure d'effet équivalent, concernant les investissements réalisés par des investisseurs de l'autre Partie, si ce n'est pour cause d'utilité publique, conformément à une procédure légale, et à condition que ces mesures ne soient pas discriminatoires et qu'elles donnent lieu au versement d'une indemnité prompte, effective et adéquate.
  2. L'indemnité est équivalente à la valeur de l'investissement juste avant que la nationalisation, la confiscation ou l'expropriation ait eu lieu ou avant qu'elle soit rendue publique.
  3. L'indemnité est versée sans délai. Tout retard majorera le montant de cette indemnité des coûts correspondants. Cette indemnité est effectivement réalisable et librement transférable.

ARTICLE 6

Pertes

Les nationaux ou sociétés de l'une des Parties contractantes dont les investissements auront subi des pertes dues à la guerre ou à tout autre conflit armé, révolution, état d'urgence national ou révolte survenus sur le territoire de l'autre Partie contractante, bénéficieront, de la part de cette dernière, d'un traitement non moins favorable que celui accordé à ses propres nationaux ou sociétés ou à ceux de la Nation la plus favorisée.

ARTICLE 7

Transfert

Chaque Partie contractante s'assure que les transferts liés aux investissements mentionnés dans le présent Accord sont effectués librement et sans délai. Ces transferts portent notamment sur :

ii) en ce qui concerne la République française, le territoire de la République française ainsi que sa zone maritime, définie comme la zone économique et le plateau continental qui s'étendent au-delà de la limite des eaux territoriales et sur lesquels la République française a, en conformité avec le Droit international, des droits souverains et une juridiction aux fins de prospection, d'exploitation et de préservation des ressources naturelles.

5. Aucune disposition du présent Accord ne sera interprétée comme empêchant l'une des Parties contractantes de prendre toute disposition visant à régir les investissements réalisés par des investisseurs étrangers et les conditions d'activité desdits investisseurs, dans le cadre de mesures destinées à préserver et à encourager sa culture.

ARTICLE 2

Admission des investissements

Chacune des Parties contractantes admet sur son territoire, conformément à sa législation et aux dispositions du présent Accord, les investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie. Les autorités compétentes désignées à l'article 10 peuvent subordonner cette admission au respect de certaines conditions.

ARTICLE 3

Traitement juste et équitable

Chacune des Parties contractantes s'engage à assurer un traitement juste et équitable aux investissements réalisés par des investisseurs de l'autre Partie sur son territoire, et à faire en sorte que l'exercice d'un tel traitement ne soit entravé ni en droit, ni en fait.

Le gouvernement de la République islamique d'Iran et le gouvernement de la République française, ci-après dénommés « les Parties contractantes »,

Désireux d'intensifier et de renforcer la coopération économique entre les deux Etats dans leur intérêt mutuel ;

Se proposant d'utiliser leurs ressources économiques et leurs infrastructures potentielles dans le domaine des investissements et de créer des conditions favorables pour les investissements des nationaux d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie ;

Reconnaissant la nécessité d'encourager et de protéger les investissements des nationaux d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie ;

Sont convenus des dispositions suivantes :

ARTICLE 1

Définitions

Pour l'application du présent Accord :

1. Le terme « investissement » désigne tous les biens et avoirs, y compris ceux énumérés ci-après, investis par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie conformément aux lois et règlements de l'autre Partie (ci-après dénommée la Partie contractante hôte) :

a) les biens meubles et immeubles et les droits y afférents tels que les hypothèques, droits de rétention, usufruits, cautionnements et tous droits analogues ;

b) les actions et toute autre forme de participation à une société ;

c) les créances ou droits à toutes prestations légitimes possédant une valeur financière ;

2

۲۰۹۸
۱۳۵۴/۱۲
۱۳۵۴/۱۲
۱۳۵۴/۱۲